

- ⌘ SAKRALNE SKARBY
- ⌘ PIĘKNE I FUNKCJONALNE
- ⌘ UROKLIWA KRATKA
- ⌘ ZNAK CZASU
- ⌘ POUKŁADANE WIDOKI
- ⌘ CZAR NATURY

WYDAWCA:

STAROSTWO POWIATOWE W KOSZALINIE

WWW.POWIAT.KOSZALIN.PL

COPYRIGHT © BY STAROSTWO POWIATOWE W KOSZALINIE 2010

OPRACOWANIE GRAFICZNE:

MAGDALENA WIERZBOWIECKA

WWW.WIERZBOWIECKA.PL

DRUK:

INTRO - DRUK KOSZALIN

ISBN 978-83-931065-1-6

FOTOGRAFIE:

ARCHIWUM GMIN BIESIEKIERZA, BOBOLIC, MANOWA,

POLANOWA I SIANOWA

ARCHIWUM BURSZTYNOWEGO PAŁACU W STRZEKĘCINIE

ARCHIWUM CICHEGO DWORU W POLICKU

ARCHIWUM OGRODÓW TEMATYCZNYCH

HORTULUS W DOBRZYCY

ARCHIWUM STAROSTWA POWIATOWEGO W KOSZALINIE

JERZY BANASIAK

TERESA BOCHENEK

MONIKA KALKOWSKA

PIOTR KŁOBUCH

AGNIESZKA KOLANOWSKA

WALDEMAR KOSOWSKI

JACEK LISZEWSKI

ROBERT MACHOWICZ

EMIL PIĄSZEWICZ

MAGDALENA WIERZBOWIECKA

PAWEŁ WIERZBOWIECKI

DARIUSZ ZATORSKI

GRAŻYNA ZYBER

SERDECZNE PODZIĘKOWANIA ZA ŻYCZLIWOŚĆ I POMOC W REALIZACJI NINIEJSZEJ PUBLIKACJI NADLEŚNICTWU POLANÓW. WYRAZY SZCZEGÓLNEJ WDZIĘCZNOŚCI SKŁADA SIĘ OSOBOM, KTÓRE UŻYCZYŁY FOTOGRAFII: PANIOM TERESIE BOCHENEK, AGNIESZCE KOLANOWSKIEJ, MAGDALENI WIERZBOWIECKIEJ I GRAŻYŃIE ZYBER ORAZ PANOM PIOTROWI KŁOBUCHOWI, JACKOWI LISZEWSKIEMU, ROBERTOWI MACHOWICZOWI, EMILOWI PIĄSZEWICZOWI, PAWEŁOWI WIERZBOWIECKIEMU I DARIUSZOWI ZATORSKIEMU.

MAGICZNE MIEJSCA POWIATU KOSZALIŃSKIEGO

W ALBUMIE „MAGICZNE MIEJSCA POWIATU KOSZALIŃSKIEGO” PRAGNIEMY PRZEDSTAWIĆ UROKLIWE ZAKĄTKI NASZEJ MAŁEJ OJCZYZNY WIDZIANE PRZEZ SZKLANE OKO OBIEKTYWU FOTOGRAFICZNEGO. OKAZUJE SIĘ, ŻE ZIEMIA KOSZALIŃSKA KRYJE W SOBIE WIELE TAKICH CZAROWNYCH MIEJSC. OBCUJĄC Z NIMI NA CO DZIEŃ, NIE ZAWSZE DOSTRZEGAMY ICH NIEZWYKŁOŚĆ I URODĘ. NINIEJSZA PUBLIKACJA MA POMÓC ODKRYĆ JE NA NOWO, SPRAWIĆ, ŻE ZATRZYMANY W KADRZE OBRAZ POBUDZI WYOBRAŹNIĘ, STANIE SIĘ ŹRÓDŁEM MAGICZNYCH DOZNAŃ ESTETYCZNYCH I POZNAWCZYCH.

ZWYKŁO SIĘ TWIERDZIĆ, ŻE W POWIECIE KOSZALIŃSKIM, NICZYM W SOCZEWCE, SKUPIŁY SIĘ WSZYSTKIE CHARAKTERYSTYCZNE ELEMENTY POLSKIEGO KRAJOBRAZU. W JEGO GRANICACH MIESZCZĄ SIĘ BOWIEM RÓWNOCZEŚNIE ZŁOCISTE PLAŻE BAŁTYKU, RÓWNIINY PÓL I LASÓW ORAZ TERENY PRZYPOMINAJĄCE RZEŻBĄ GÓRSKIE PASMA. TA KRAJOBRAZOWA ROZMAITOŚĆ ORAZ DOBRZE UTRZYMANE ŚRODOWISKO NATURALNE Z LICZNYMI JEZIORAMI, RZEKAMI I DUŻYMI OBSZARAMI LEŚNYMI W POŁĄCZENIU Z LICZNIE WYSTĘPUJĄCYMI ZABYTKAMI STANOWI O ATRAKCYJNOŚCI TEJ ZIEMI. KAŻDY MOŻE TU ZNALEŹĆ COŚ DLA SIEBIE. KONESERZY ARCHITEKTURY BĘDĄ ZAPEWNE ZASKOCZENI MNOGOŚCIĄ PRZEPIĘKNYCH BUDOWLI I WYPEŁNIAJĄCYMI JE EKSPONATAMI, MISTERNIE WYKONANYMI PRZEZ - NAJCZĘŚCIEJ ANONIMOWYCH ARTYSTÓW RZEMIEŚLNİKÓW. NIEZAPOMNIANYCH WRAŻEŃ ESTETYCZNYCH DOSTARCZY OBCOWANIE Z CUDOWNYMI ZJAWISKAMI PRZYRODNICZYMI, KTÓRYCH NATURA TEMU MIEJSCU WYJĄTKOWO NIE POSKĄPIŁA. MIŁOŚNICY CISZY I AKTYWNEGO SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO ZNAJDĄ NIEPOWTARZALNE DOZNANIA, PRZEMIERZAJĄC TURYSTYCZNE SZLAKI I ODDALONE OD ZGIEŁKU CYWILIZACYJNEGO ZAKĄTKI POWIATU. W TEJ NIEZAPOMNIANEJ PODRÓŻY W CZASIE I PRZESTRZENI NAPOTKAMY NA ŻYCZLIWOŚĆ MIEJSCOWYCH LUDZI I ICH TRADYCYJNĄ, PRAWDZIWIE POLSKĄ GOŚCINNOŚĆ.

NIECH WIĘC LEKTURA TEGO WYDAWNICTWA BĘDZIE POCZĄTKIEM WYPRAWY, NIECH POZWOLI ZAJRZEĆ DO MAGICZNEGO ŚWIATA, JAKIM JEST POWIAT KOSZALIŃSKI, MAJĄCY WIELE UROKLIWYCH MIEJSC, ALE TAKŻE KRYJĄCY TAJEMNICE MINIONYCH WIEKÓW, NIEJEDNOKROTNIENIE DO KOŃCA ZNANE I WYJAŚNIONE.

POWIAT KOSZALIŃSKI POSIADA WIELE ZNACZĄCYCH ZABYTKÓW ARCHITEKTURY SAKRALNEJ, NIEJEDNOKROTNIENIE Z BARDZO CENNYM WYSTROJEM WNĘTRZ. W GŁÓWNEJ MIERZE SĄ TO KOŚCIOŁY W STYLU GOTYCKIM I NEOGOTYCKIM. ZADZIWIĄJĄ ONE SWOJĄ MAJESTATYCZNĄ KONSTRUKCJĄ I MISTERNIE WYKONANYMI DETALAMI.

W PRZESZŁOŚCI TEREN ŚWIĄTYNNY STANOWIŁ MIEJSCE KULTU WYZNAWCÓW RÓŻNYCH RELIGII. BUDOWLE, STOJĄC PRZEZ WIEKI, BYŁY ŚWIADKAMI WIELU WYDARZEŃ HISTORYCZNYCH I ZWYKŁYCH LUDZKICH LOSÓW. W ICH MURACH WITANO NOWONARODZONYCH I NAMASZCZANO ZMARŁYCH, NADZIEJA PRZEPLATAŁA SIĘ Z CIERPIENIEM, MODLITWA Z KRZYKIEM.

WSTĘPUJĄC DO KOŚCIOŁÓW CZUJEMY TĘ MAGICZNĄ MOC WIARY, KTÓRA OD WIEKÓW TOWARZYSZYŁA ŻYJĄCYM TU LUDZIOM, STAJEMY SIĘ MIMOWOLNYMI ODKRYWCAMI ICH TAJEMNIC, KRYJĄCYCH SIĘ W MASYWNYCH KONSTRUKCJACH BUDOWLI. STROJNE WNĘTRZA PEŁNE BIBLIJNEJ SYMBOLIKI WPRAWIAJĄ W ZADUMĘ, A JEDNOCZEŚNIE WZBUDZAJĄ PODZIW DLA ICH WYKONAWCÓW.

WSŁUCHAJMY SIĘ W MOWĘ PRZESZŁOŚCI I PODZIWIJAMY KUNSZTOWNE PIĘKNO TYCH MIEJSC.

DZWON W IWĘCINIE
FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

SAKRALNE
SKARBY

BOBOLICE

KOŚCIÓŁ PW. WNIEBOWZIĘCIA NMP WYBUDOWANY ZOSTAŁ W STYLU NEOGOTYCKIM W LATACH 1882-1886 NA MIEJSCU STAREJ ŚWIĄTYNI. BUDOWLA SKŁADA SIĘ Z PIĘCIOBOCZNEGO, WYDRĘBNIONEGO PREZBITERIUM, TRZECH NAW I PROSTOKĄTNEJ ZAKRYSTII, DO KTÓREJ PRZYLEGAJĄ PIĘCIOBOCZNE KLATKI SCHODOWE ORAZ DOBUDOWANA DO NAWY TRÓJKONDYGNACYJNA WIEŻA. Z ZABYTKOWEGO WYPOSAŻENIA ZACHOWAŁY SIĘ: OŁTARZ, CHRZCIELNICA, ORGANY I EMPORA ORGANOWA ORAZ WITRAŻE I ŁAWKI.

FOT. PAWEŁ WIERZBOWIECKI

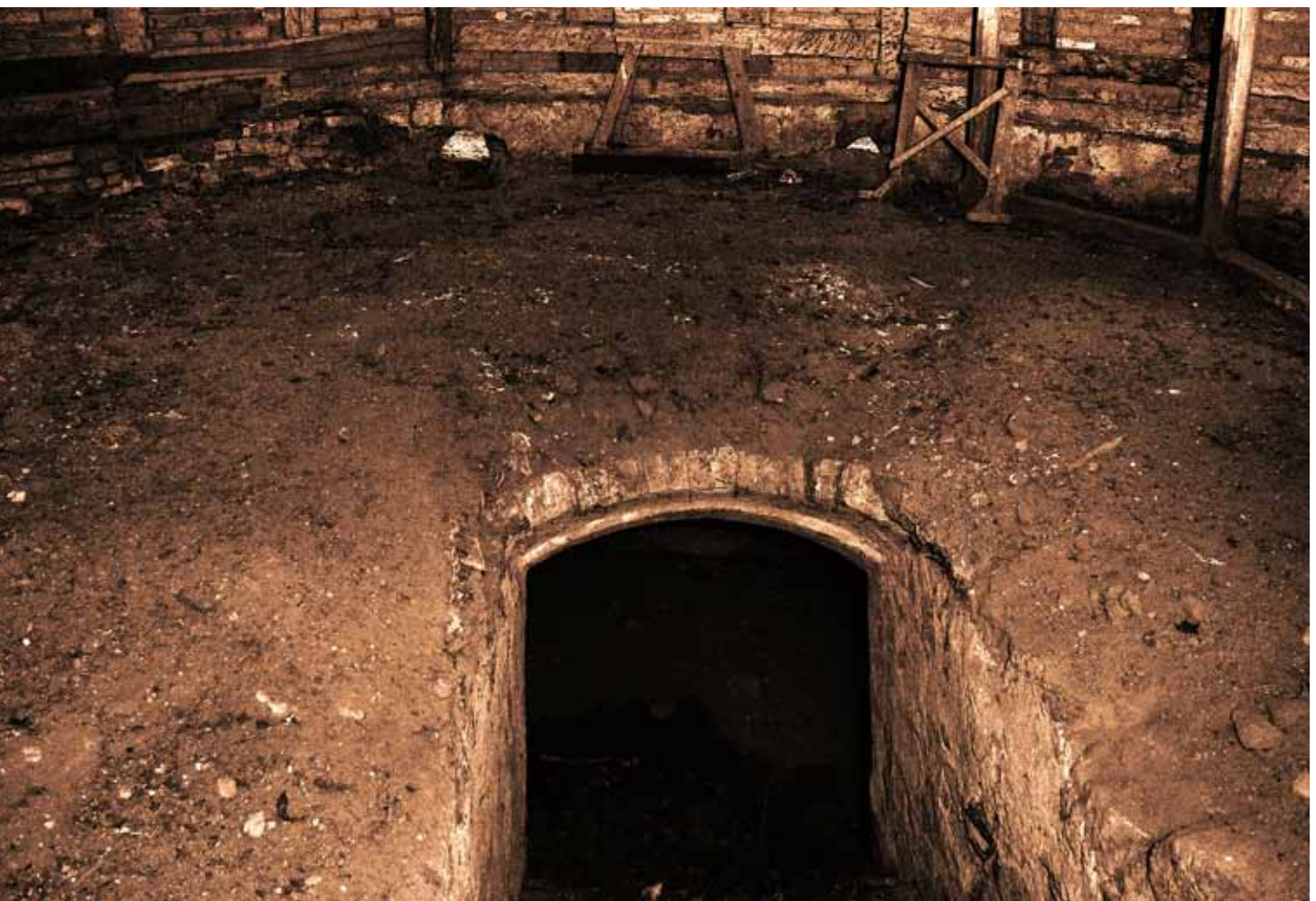

CYBULINO

KAPLICA GROBOWA W CYBULINIE ZBUDOWANA ZOSTAŁA W 1662 ROKU W STYLU BAROKOWYM, O KONSTRUKCJI SZACHULCOWEJ, NA PLANIE REGULARNEGO OŚMIOBOKU, O DŁUGOŚCI JEDNEGO BOKU 3,6 M. BUDYNEK ZWIĘCZONY JEST DACHEM KRYTYM GONTEM. POSIADA WNĘTRZE JEDNOPRZESTRZENNE, WYPOSAŻONE W NIEWIELKĄ KRYPTĘ. KAPLICA STANOWIŁA MIEJSCE POCHÓWKU RODU VON KLEIST, ÓWCZESNYCH WŁAŚCICIELI POSIADŁOŚCI. OBECNIE NIE JEST UŻYTKOWANA.

FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

DĄBROWA

KOŚCIÓŁ PW. ŚW. STANISŁAWA KOSTKI W DĄBROWIE ZOSTAŁ ZBUDOWANY Z CEGŁY I KAMIENIA POLNEGO W XIV WIEKU, NATOMIAST PRZEBUDOWANY W 1850 ROKU. ŚWIĄTYNIA JEST JEDNONAWOWA Z WYODRĘBNIONYM PREZBITERIUM ZAKOŃCZONYM TRÓJBOCZNIE. Z ZABYTKOWEGO WYPOSAŻENIA ZACHOWAŁY SIĘ WCZESNOBAROKOWE STALLE I AMBONA Z XVIII WIEKU ORAZ TRZY DZWONY. NAJSTARSZYM RUCHOMYM ZABYTKIEM JEST CHRZCIELNICA, KTÓRA MOŻE POCHODZIĆ NAWET Z XII WIEKU.

FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

GARBNO

KOŚCIÓŁ PW. ŚW. ANTONIEGO PADEWSKIEGO W GARBNIEST JEST BUDOWLĄ RYGLOWĄ KRYTĄ STRZECHĄ, WZNIESIONĄ W 1769 ROKU W MIEJSCU DAWNEJ ŚWIĄTYNI GOTYCKIEJ, ISTNIEJĄCEJ JUŻ W 1550 ROKU. WEWNĄTRZ ZACHOWAŁY SIE LICZNE ZABYTKI: BAROKOWY OŁTARZ Z OKOŁO 1600 ROKU Z OBRAZAMI PRZEDSTAWIAJĄCYMI SCENY UKRZYŻOWANIA, OSTATNIEJ WIECZERZY I WNIEBOWSTĄPIENIA, EPITAFIUM Z 1772 ROKU I PÓŻNOGOTYCKI KRUCYFIKS Z XVI WIEKU, CHRZCIELNICA I AMBONA Z 1600 ROKU ORAZ DZWON Z XVII WIEKU.

FOT. WALDEMAR KOSOWSKI (21-23)

IWIĘCINO

KOŚCIÓŁ PW. MATKI BOŻEJ KRÓLOWEJ POLSKI W IWIĘCINIE ZOSTAŁ WZNIESIONY Z CEGŁY I KAMIENI POLNYCH W POŁOWIE XIV WIEKU. DACH POKRYTY JEST GONTEM. Z ZABYTKOWEGO WYPOSAŻENIA ŚWIĄTYNI ZACHOWAŁ SIĘ STROP DREWNIANY, BELKOWANY Z POLICHROMIĄ PRZEDSTAWIAJĄCĄ SĄD OSTATECZNY, WYKONANĄ W 1697 ROKU, OŁTARZ Z 1622 ROKU Z GOTYCKĄ GRUPĄ UKRZYŻOWANIA, AMBONA Z XVII WIEKU ORAZ CHRZCIELNICA, ŁAWKI I PARAPET CHÓRU Z XVII WIEKU, ORGANY Z XVIII WIEKU I NIEUŻYTKOWANY JUŻ DZWON Z 1417 ROKU. WARTO ZWRÓCIĆ UWAGĘ NA KAMIENNY MUR Z TRZEMA ZABYTKOWYMI DREWNIANYMI BRAMAMI Z ŁACIŃSKIMI INSKRYPCJAMI Z XVIII WIEKU.

FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

KOŚCIERNICA

KOŚCIÓŁ PW. MATKI BOŻEJ KRÓLOWEJ POLSKI W KOŚCIERNICY ZOSTAŁ WZNIESIONY W XV WIEKU. PRZEBUDOWANY BYŁ DWUKROTNIEM W XVIII ORAZ XIX WIEKU. ZABYTKOWY WYSTRÓJ ŚWIĄTYNI STANOWIĄ: CHRZCIELNICA Z XVIII WIEKU ORAZ WITRAŻE Z XIX WIEKU AUTORSTWA FERDYNANDA MÜLLERA. OBOK KOŚCIOŁA ZNAJDUJE SIĘ DZWONNICA Z DZWONEM Z 1778 ROKU.

KOŚCIERNICA

RUINY NEOROMAŃSKIEJ KAPLICY GROBOWEJ W KOŚCIERNICY ZNAJDUJĄ SIĘ PRZY WJEŹDZIE DO WSI OD STRONY NACLAWIA. BUDOWLA POCHODZI Z POCZĄTKU XX WIEKU.

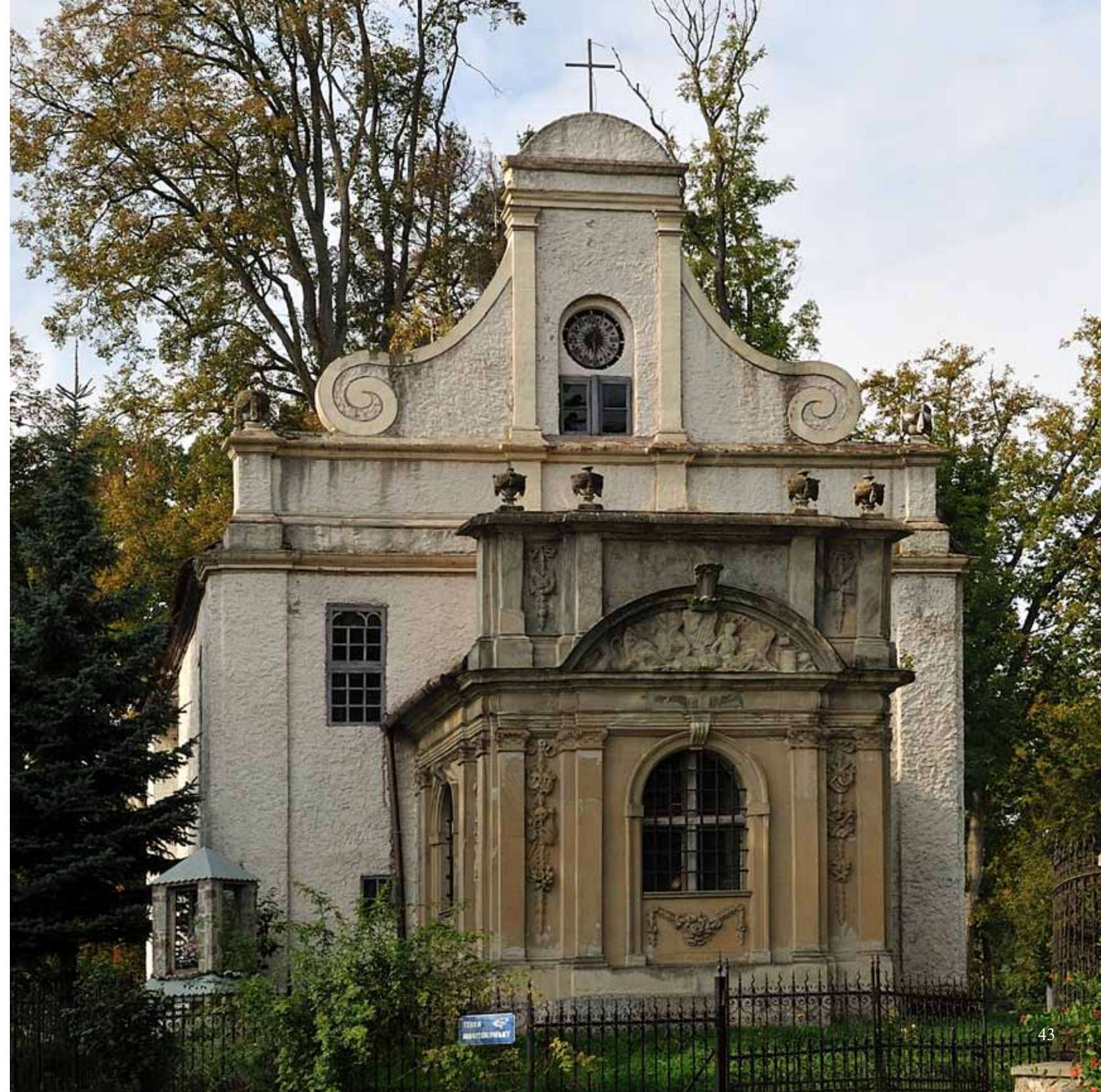
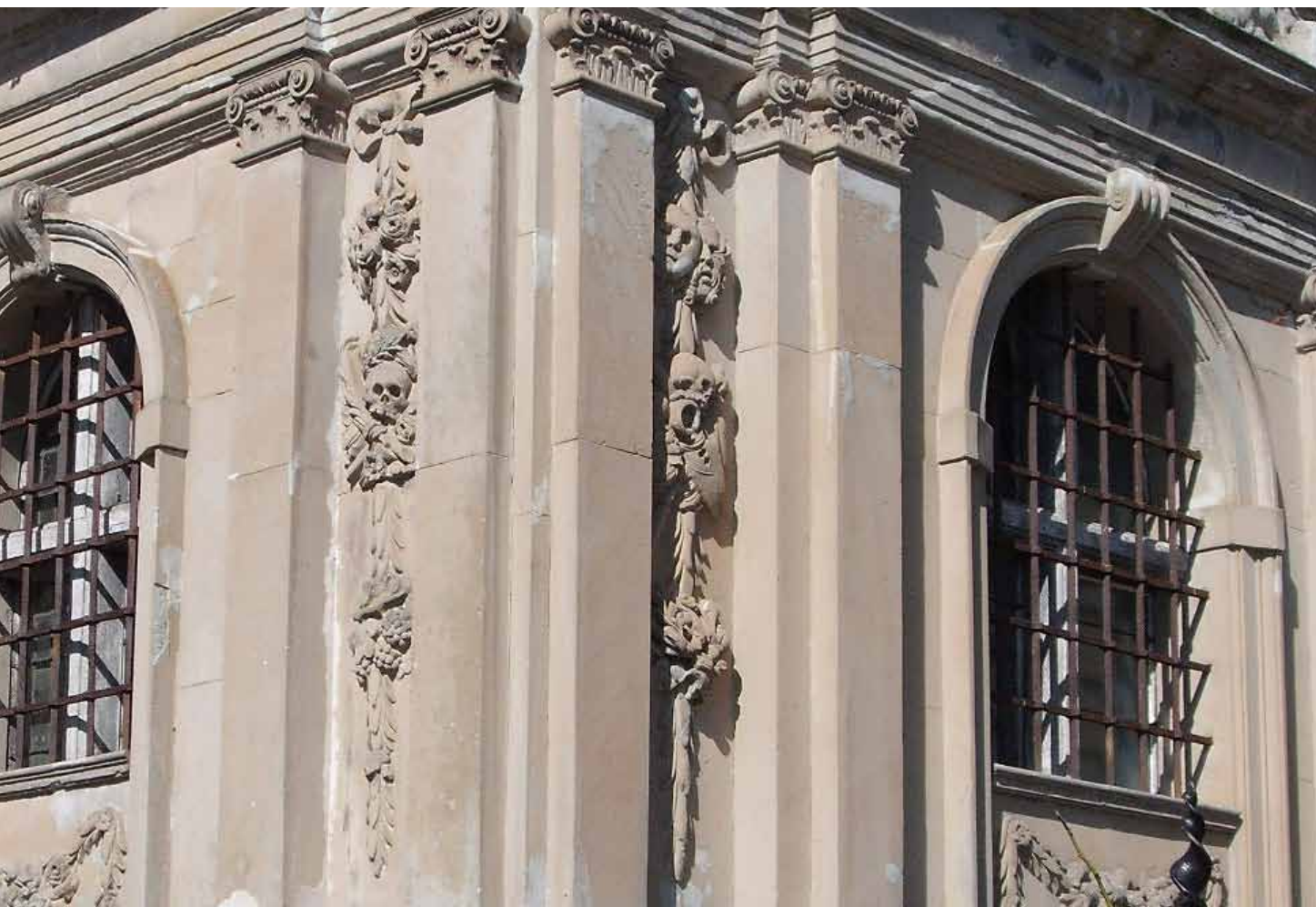
FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

KRAĞ

KOŚCIÓŁ PW. ZWIASTOWANIA NMP W KRAĞU JEST DAWNĄ KAPLICĄ ZAMKOWĄ. ZOSTAŁ WZNIESIONY W XVI WIEKU W STYLU RENESANSOWYM. SZCZYT WSCHODNI ŚWIĄTYNI ZOSTAŁ PRZEBUDOWANY W STYLU BAROKOWYM W DRUGIEJ POŁOWIE XVII WIEKU. ZABYTKOWY WYSTRÓJ KOŚCIOŁA STANOWIĄ: WCZESNOBAROKOWY OŁTARZ Z HERBAMI I IMIONAMI FUNDATORÓW: ADAMA PODEWILSA I KLARY ZITZEWITZ, RENESANSOWA ŁOŻA PATRONACKA Z OKOŁO 1600 ROKU, EPITAFIA ORAZ SARKOFAGI: MOSIĘŻNY, TRYBOWANY HENRYKA PODEWILSA (ZMARŁEGO W 1696 ROKU) I MUROWANY, PŁASKORZEŻBIONY ADAMA PODEWILSA (ZMARŁEGO W 1697 ROKU), KTÓRE TO USYTUOWANE SĄ W KRYPCIE.

FOT. TERESA BOCHENEK (42), WALDEMAR KOSOWSKI (43-57)

FOT. JERZY BANASIAK

FOT. JERZY BANASIAK

FOT. JERZY BANASIAK

FOT. JERZY BANASIAK

FOT. JERZY BANASIAK (50)

MIELNO

KOŚCIÓŁ PW. PRZEMIENIENIA PAŃSKIEGO W MIELNIE WZNIESIONY ZOSTAŁ W XV WIEKU I KILKAKROT-
NIE PRZEBUDOWYWANY. ZABYTKOWY WYSTRÓJ KOŚCIOŁA STANOWIĄ: BAROKOWA AMBONA Z 1688 ROKU
Z RZEŻBAMI EWANGELISTÓW, DWA SPIŻOWE DZWONY Z XV WIEKU NOSZĄCE ŁACIŃSKIE INSKRYPCJE, OBRAZ
WNIEBOWSTĄPIENIA ORAZ ŚWIECZNIKI I CHRZCIELNICA Z XIX WIEKU. W OKNACH PREZBITERIUM ZACHOWAŁY
SIĘ WITRAŻE Z JEZUSEM DOBRYM PASTERZEM I SCENĄ ZWIASTOWANIA.

FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

OSIEKI

KOŚCIÓŁ PW. ŚW. ANTONIEGO PADEWSKIEGO W OSIEKACH ZOSTAŁ WZNIESIONY W XIV WIEKU, A PRZEBUDOWANY JUŻ W XV WIEKU, NIEWĄTPLIWIE Z POWODU ROZWOJU KULTU PIELGRZYMKOWEGO DO ZNAJDUJĄCEJ SIĘ W NIM KRWAWIĄCEJ HOSTII. JEST ŚWIĄTYNIĄ HALOWĄ, TRÓJNAWOWĄ, Z WYODRĘBNIONYM PREZBITERIUM I WZNIESIONĄ WIEŻĄ, W KTÓREJ ELEWACJI WMONTOWANE SĄ TRZY KAMIEŃ MEYŃSKIE CHARAKTERYSTYCZNE DLA CZASU BUDOWY I MAJĄCE ZAPEWNIĆ PARAFIANOM DOSTATEK. NA ZABYTKOWY WYSTRÓJ ŚWIĄTYNI SKŁADAJĄ SIĘ: RENESANSOWY OŁTARZ Z 1616 ROKU, AMBONA DATOWANA NA XVII WIEK ORAZ EPITAFIA.

FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

SUCHA KOSZALIŃSKA

KOŚCIÓŁ PW. PODWYŻSZENIA KRZYŻA ŚWIĘTEGO W SUCHEJ KOSZALIŃSKIEJ WZNIESIONY ZOSTAŁ W XIV WIEKU. Z ZABYTKOWEGO WYPOSAŻENIA ZACHOWAŁ SIĘ OLTARZ GŁÓWNY Z XVII WIEKU, AMBONA Z XVIII WIEKU, EMPORA ORGANOWA Z XVII WIEKU, PEŁTA NAGROBNA Z 1728 ROKU ORAZ DZWON Z OKOŁO 1600 ROKU.

FOT. WALDEMAR KOSOWSKI (65-67)

WIELIN

KOŚCIÓŁ PW. CHRYSYTA KRÓLA POWSTAŁ W 1698 ROKU. NALEŻY DO BUDOWLI RYGLOWYCH I KRYTYCH GONTEM. POSIADA BOGATE BAROKOWE WYPOSAŻENIE W POSTACI OŁTARZA GŁÓWNEGO, AMBONY I ŁOŻY PATRONACKIEJ. NAD DRZWIAMI DO KOŚCIOŁA UMIESZCZONY JEST KARTUSZ HERBOWY WŁAŚCICIELI WIELINA, A PRZY WSCHODNIM WYJŚCIU PAMIĄTKOWA TABLICA DREWNIANA KU CZCI MIESZKAŃCÓW WSI WIELIN, ROCHOWO I WARBLEWO POLEGŁYCH PODCZAS I WOJNY ŚWIATOWEJ.

FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

FOT. JERZY BANASIAK

WĘDRUJĄC PRZEZ POWIAT KOSZALIŃSKI MOŻEMY NATKNAĆ SIĘ NA ZAMEK RYCERSKI, LICZNE PAŁACE I DWORKI ORAZ JEDYNĄ W SWOIM RODZAJU LATARNIĘ MORSKĄ. DAWNIEJ STANOWIŁY ONE PRZEDE WSZYSTKIM SIEDZIBY LUDZI ZAMOŻNYCH, POSIADACZY ZIEMSKICH. OBECNIE SPEŁNIAJĄ FUNKCJE HOTELI, PRYWATNYCH REZYDENCJI I POSIADŁOŚCI, ALE TAKŻE, JAK W PARSOWIE CZY CETUNIU, DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ LUB JAK W GAŚKACH PUNKTU NAWIGACYJNEGO. NIEKTÓRE Z NICH NISZCZEJĄ, INNE ZAŚ ZOSTAŁY PIĘKNIE ODRESTAUROWANE. WSZYSTKIE JEDNAK SĄ ARCHITEKTONICZNYM DZIEDZICTWEM PRZESZŁOŚCI, ZADZIWIAJĄ SWOIM PIĘKNEM I ODDAJĄ CUDOWNĄ ATMOSFERĘ MINIONYCH CZASÓW. PODZIWIAJĄC ICH URODĘ WARTO ZWRÓCIĆ UWAGĘ NA DETALE, KTÓRYCH WIELE ZDOBI ZARÓWNO BRYŁY ARCHITEKTONICZNE, JAK I WNĘTRZA POMIESZCZEŃ. W TYCH CZASEM NIEPOZORNICH ELEMENTACH, KTÓRE OPARŁY SIĘ UPŁYWOWI CZASU, ZAWIERA SIĘ PRAWDZIWIY KUNSZT DAWNYCH BUDOWNICZYCH.

POZWÓLMY SOBIE CHOĆ NA KRÓTKĄ CHWILĘ WĘDRÓWKI W MINIONE WIEKI, WCIELMY SIĘ W ROLĘ DAWNYCH GOSPODARZY TYCH NIEZWYKŁYCH OBIEKTÓW, KTÓRZY PRZECHADZALI SIĘ SZEROKIMI KORYTARZAMI, W OBSZERNYCH KOMNATACH WYPRAWIALI WYSTAWNE BALE I PRZYJĘCIA, SPA-CEROWALI PO STYLOWYCH OGRODACH!

SKLEPIENIE KAPLICY W CETUŃSKIM PAŁACU
FOT. JERZY BANASIAK

PIĘKNE I FUNKCJONALNE

BIESIEKIERZ

PAŁAC POWSTAŁ NA PRZEŁOMIE XIX I XX WIEKU Z INICJATYWY RODU VON GERLACH. BUDOWLA POSIADA WIEŻĘ ZWIEŃCZONĄ HEŁMEM DZWONOWYM. OTOCZONA JEST PARKIEM KRAJOBRAZOWYM O POWIERZCHNI 2,5 HA ZAŁOŻONYM NA PRZEŁOMIE XVIII I XIX WIEKU. W WYSTĘPUJĄCYM DRZEWOSTANIE ZNAJDUJĄ SIĘ, M.IN. BUK ODMIANY PURPUROWEJ I JODŁA KAUKASKA.

CETUŃ

EKLEKTYCZNY ZESPÓŁ PAŁACOWO-PARKOWY W CETUNIU POCHODZI Z PRZEŁOMU XIX WIEKU I USYTUOWANY JEST W MIEJSCOWOŚCI, KTÓRA PIERWOTNIE STANOWIŁA MAJĄTEK RYCERSKI, ODNOTOWANY W 1456 ROKU. NEOGOTYCKI PAŁAC POŁOŻONY JEST NAD JEZIOREM I OTOCZONY ZABYTKOWYM PARKIEM O POWIERZCHNI 0,45 HA. OBECNIE MIEŚCI SIĘ W NIM DOM POMOCY SPOŁECZNEJ.

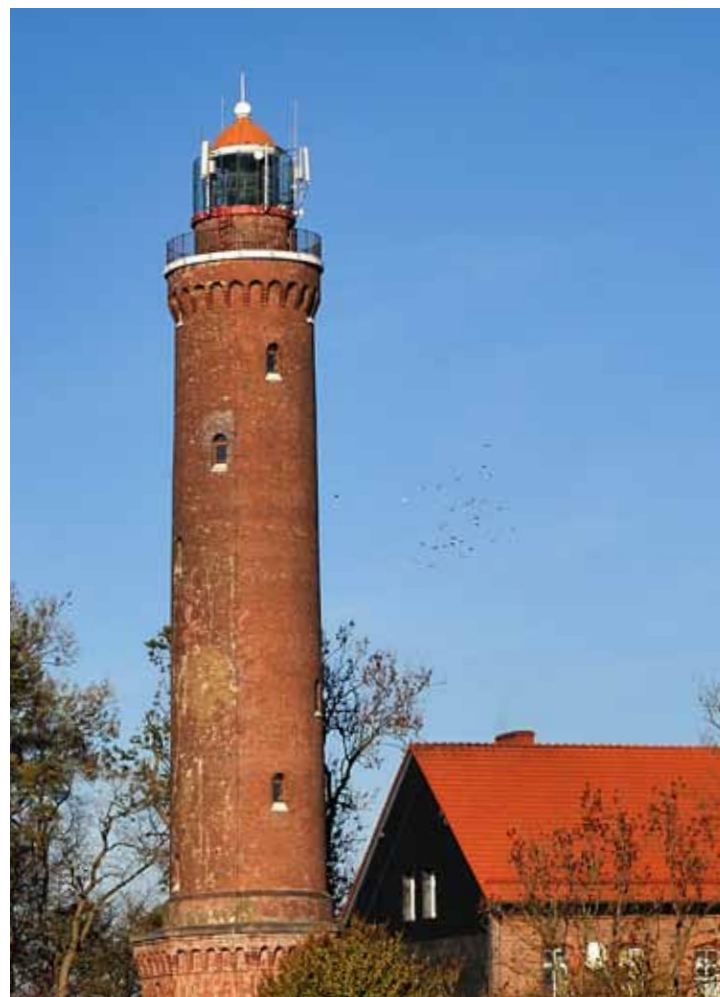

FOT. JERZY BANASIAK

GĄSKI

LATARNIA W GĄSKACH WPISANA JEST DO REJESTRU ZABYTKÓW WRAZ Z BUDYNKAMI POMOCNICZYMI: DOMEM LATARNIKÓW, STODOŁĄ I BUDYNKIEM INWENTARSKIM. BUDOWA LATARNI UKOŃCZONA ZOSTAŁA W CZASIE ZIMY 1877/1878 ROKU. POSIADA MASYWNE FUNDAMENTY, LICZĄCE W PODSTAWIE 11,3 M ŚREDNICY. WIEŻA LATARNI JEST OKRĄGŁA, A GRUBOŚĆ MURÓW WEWNĄTRZ I NA ZEWNĄTRZ LICOWANYCH CIEMNOCZERWONĄ CEGŁĄ, WYNOŚI U PODNÓŻA 2,3 M. LATARNIA MA 50,2 M WYSOKOŚCI. ŚWIATŁO LATARNI JEST WIDOCZNE PRZY DOBREJ POGODZIE Z ODLEGŁOŚCI 19,5 MILI MORSKIEJ, TO JEST OKOŁO 36 KM. ZE SZCZYTU BUDOWLI ROZCIĄGA SIĘ MALOWNICZY WIDOK NA MORZE BAŁTYCKIE, MOŻNA STĄD DOSTRZEC SARBINOWO, CHŁOPY, MIELNO I UNIEŚCIE. FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

KŁANINO

DWÓR W KŁANINIE WZNIESIONY ZOSTAŁ NA POCZĄTKU XX WIEKU NA PLANIE PROSTOKĄTA Z PIĘTROWYMI RYZALITAMI OD FRONTU I PRZY ELEWACJI OGRODOWEJ. DWÓR OTOCZONY JEST PARKIEM, W KTÓRYM ZNAJDUJE SIĘ ALEJA GRABOWA PROWADZĄCA DO PAŁACU, A ZAKOŃCZONA DWOMA KASZTANOWCAMI, TWORZĄCYMI BRAMĘ WJAZDOWĄ DO POSIADŁOŚCI.

FOT. WALDEMAR KOSOWSKI (90), JACEK LISZEWSKI (91)

KOPANINO DWÓR POWSTAŁ W DRUGIEJ POŁOWIE XIX WIEKU.

KRAĞ

ZAMEK RYCERSKI W KRAĞU NALEŻY DO JEDNEJ Z KILKU NAJLEPIEJ ZACHOWANYCH RENESANSOWYCH SIEDZIB RYCERSKICH POMORZA. POWSTAŁ POD KONIEC XVI WIEKU Z FUNDACJI FELIKSA VON PODEWILSA NA MIEJSCU ŚREDNIOWIECZNEJ WAROWNI. PODEWILSOWIE ROZBUDOWALI ZAMEK W XVII WIEKU, PODWYŻSZAJĄC GO O JEDNĄ KONDYGNACJĘ, A W 1890 ROKU NOWY WŁAŚCICIEL, KARL WILHELM VON RIEPENHAUSEN, DOBUDOWAŁ DO BOCZNEJ ELEWACJI DRUGIE SKRZYDŁO W STYLU NEORENESANSOWYM. W PRZEWODNIKACH Z POCZĄTKU XX WIEKU PISANO: „W ZAMKU JEST TYLE POMIESZCZEŃ, ILE W ROKU TYGODNI I TYLE OKIEN, ILE DNI W ROKU”. OD 1996 ROKU W ZAMKOWE PODWOJE ZAPRASZA HOTEL PODEWILS.

KRĘPA

ZESPÓŁ DWORSKO-PALACOWY W KRĘPIE POWSTAŁ W DRUGIEJ POŁOWIE XIX WIEKU, A ROZBUDOWANY ZOSTAŁ NA POCZĄTKU XX WIEKU PRZEZ RODZINĘ VON VERSEN. PIERWOTNIE W SKŁAD ZESPOŁU WCHODZIŁ I STANOWIŁ JEGO CENTRALNĄ CZĘŚĆ NEOGOTYCKI PAŁAC, SPALONY DWUKROTNIE W CZASIE I I II WOJNY ŚWIATOWEJ. RUINY PAŁACU ROZEBRANO W LATACH SIEDEMDZIESIĄTYCH UBIEGŁEGO WIEKU. PRZED PAŁACEM ZNAJDOWAŁ SIĘ POMNIK OKAZAŁEGO JELENIA DLA UPAMIĘTNIENIA USTRZELENIA PRZEZ BARONA VON VERSENA WSPANIAŁEGO OKAZU POSIADAJĄCEGO DWANAŚCIE ODNÓG POROŻA. W OKRESIE POWOJENNYM PRAWDOPODOBNIENIE POSTUMENT PRZEWIEZIONO DO MIELNA, GDZIE USTAWIONO GO W DAWNYM PARKU UZDROWISKOWYM PRZED MUSZLĄ KONCERTOWĄ.

Z ZESPOŁU PAŁACOWEGO W DOBRYM STANIE ZACHOWAŁA SIĘ MUROWANA Z CEGŁY, NEOGOTYCKA KAPLICA GROBOWA ORAZ WOZOWNIA Z PRZEŁOMU XIX I XX WIEKU, MUROWANA Z CEGŁY O KONSTRUKCJI RYGLOWEJ, ZWIEŃCZONA OŚMIOBOCZNĄ WIEŻĄ. OBECNIE WOZOWNIA ZOSTAŁA ODRESTAUROWANA I PRZYSTOSOWANA NA POTRZEBY MIESZKANIOWE. CAŁOŚĆ ZESPOŁU OTOCZONA JEST 6,6-HEKTAROWYM PARKIEM. PIERWOTNIE W PARKU NAD STAWEM ISTNIAŁA ROMANTYCZNA GROTA Z KOŃCA XIX WIEKU. ZESPÓŁ OGRODZONY BYŁ KAMIENNO-CEGLANYM MUREM, Z KTÓREGO ZACHOWAŁA SIĘ BRAMA WJAZDOWA ORAZ BASZTA.

FOT. JACEK LISZEWSKI

MIELNO

WILLA WERNER ZNAJDUJE SIĘ PRZY ULICY 1 MAJA 13 I STANOWI NAJCIEKAWSZY PRZYKŁAD SECESYJNYCH, MIELEŃSKICH PENSJONATÓW Z PRZEŁOMU XIX I XX WIEKU. JEST TO BUDYNEK DREWNIANY, SZALOWANY Z BALKONAMI I WERANDĄ, NAKRYTY OZDOBNYM DACHEM Z CZTEROKONDYGNACYJNĄ OKRĄGLĄ WIEŻĄ Z GALERYJKĄ I OSTROŚŁUPOWYM HEŁMEM W ZWIEŃCZENIU. PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ WILLA FUNKCJONOWAŁA POD NAZWĄ DAR POMORZA 5 FWP (FUNDUSZ WCZASÓW PRACOWNICZYCH).

FOT. WALDEMAR KOSOWSKI (100)

NACŁAW

NEOBAROKOWY PAŁAC WZNIESIONY ZOSTAŁ W POŁOWIE XIX WIEKU NA PLANIE PROSTOKĄTA. OD STRONY ZACHODNIEJ NA 5 HA ROZCIĄGA SIĘ PRZEPIĘKNY PARK. WŚRÓD NASADZEŃ ZNAJDUJE SIĘ WIELE CIEKAWYCH OKAZÓW, M.IN. BUK ODMIANY PURPUROWEJ I STRZĘPOLISTNEJ, CYPRYSIK GROSZKOWY I JAWOR BIAŁOPLAMISTY.

Nosowo

NEORENESANSOWY PAŁAC WCHODZĄCY W SKŁAD ZESPOŁU PAŁACOWO-PARKOWEGO POWSTAŁ W POŁOWIE XIX WIEKU Z INICJATYWY BARONA VON SPRINGERA NA PLANIE PROSTOKĄTA Z TRZEMA PSEUDORYZALITAMI, DWIEMA KWADRATOWYMI WIEŻAMI MIESZKALNYMI ORAZ OŚMIUBOCZNĄ WIEŻĄ, MIESZCZĄĄ KLATKĘ SCHODOWĄ. NAD WEJŚCIEM ZNAJDUJE SIĘ BALKON. BUDYNEK PAŁACU POSIADA LICZNE DEKORACJE ARCHITEKTONICZNE. BOGACTWO GZYMŚÓW I LICZNE LIZENY, FRYZY, KARTUSZE NADAJĄ PAŁACOWI SZCZEGÓLNY WYGLĄD. Z PÓŁNOCNEJ CZĘŚCI BUDYNKU WYCHODZI KRYTA WERANDA DO OSIEMNASTOWIECZNEGO PARKU (22 HA), PRZEZ KTÓRY PRZEPLYWA JEDNA Z NAJPIĘKNIEJSZYCH RZEK POWIATU - RADEW. FOT. WALDEMAR KOSOWSKI (104)

NOWE BIELICE

PAŁAC KLASYCYSTYCZNY Z KOŃCA XVIII WIEKU ZOSTAŁ PRZEBUDOWANY W LATACH 1863-1870 PRZEZ LADEWIGA. OD FRONTU POSIADA CZTEROKOLUMNOWY PORTYK. OBECNIE MIEŚCI SIĘ W NIM DOM POMOCY SPOŁECZNEJ. PRZY BUDOWLI ZNAJDUJE SIĘ PARK PAŁACOWY O POWIERZCHNI 3 HA, KTÓRY POWSTAŁ NA PRZEŁOMIE XVIII I XIX WIEKU.

OSIEKI

DWÓR HILDEBRANDTÓW W OSIEKACH WYBUDOWANY ZOSTAŁ W PIERWSZEJ POŁOWIE XIX WIEKU, CZĘŚCIOWO O KONSTRUKCJI SZACHULCOWEJ. OBIEKT POŁOŻONY JEST W PARKU KRAJOBRAZOWYM Z DRUGIEJ POŁOWY XIX WIEKU O POWIERZCHNI 12 HA Z BOGATYM DRZEWOSTANEM. W OBRĘBIE PARKU ZNAJDUJĄ SIĘ LICZNE POMNIKOWE DRZEWA: DĘBY SZYPUŁKOWE, BUKI POSPOLITE, KLON JAWOR, PLATAN KLONOLISTNY I KLON SREBRZYSTY, A TAKŻE WIEKOWA ALEJA KASZTANOWCÓW WIODĄCA OD WSI NAD POBLISKIE JEZIORO JAMNO. NA TERENIE PARKU ZACHOWAŁ SIĘ UKŁAD KOMUNIKACYJNY Z LICZNYMI ŚCIEŻKAMI I ALEJAMI. OD 1963 ROKU ODBYWAJĄ SIĘ TU PLENERY MALARSKIE.

FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

PARSOWO

ZESPÓŁ PAŁACOWO-PARKOWY W PARSOWIE RODU VON GERLACH WYBUDOWANY ZOSTAŁ W 1717 ROKU, A ROZBUDOWYWANY W 1773 ROKU ORAZ W DRUGIEJ POŁOWIE XIX WIEKU. W SKŁAD KOMPLEKSU WCHODZI RÓWNIEŻ ROZLEGŁY PARK ORAZ ODBIJAJĄCA SIĘ W DUŻYM STAWIE NEOGOTYCKA KAPLICA I CMENTARZ RODZINY VON GERLACH. WARTO RÓWNIEŻ WSPOMNIEĆ, ŻE RODZINA VON GRELACH BYŁA WIELKIM MIŁOŚNIKIEM KONI. STĄD TEŻ BYĆ MOŻE W HERBIE UMIESZCZONYM NAD WEJŚCIEM DO PAŁACU WIDNIEJE SYLWETKA KONIA I NA OBRZEŻU PARKU ZNALEŹĆ MOŻNA JEDYNY W OKOLICY CMENTARZ TEGO PIĘKNEGO ZWIERZĘCIA. OD 1992 ROKU PAŁAC ODDANY JEST NA POTRZEBY DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ.

FOT. WALDEMAR KOSOWSKI (112)

POLICKO

DWÓR JEST BUDYNKIEM WZNIESIONYM W 1858 ROKU NA PLANIE PROSTOKĄTA. OD POŁUDNIOWEJ STRONY WYSTĘPUJE PORTYK SZEŚCIOKOLUMNOWY NA PLANIE PÓŁKOLA. DWÓR OTOCZONY JEST PARKIEM KRAJOBRAZOWYM O POWIERZCHNI 2,7 HA, KTÓRY PRZECHODZI W LAS NALEŻĄCY DO KOMPLEKSU GÓRY CHEŁMSKIEJ. W PARKU ZNAJDUJĄ SIĘ POMNIKOWE OKAZY – JEDLICA, PLATAN KLONOLISTYNY I ŻYWOTNIK OLBRZYMI ORAZ ROBINIE I SZPALER LIP DROBNOLISTNYCH. W ZESPOLE BUDYNKÓW GOSPODARCZYCH NALEŻĄCYCH DO DWORU NAJSTARSZA JEST OWCZARNIA, KTÓRA POCHODZI Z DRUGIEJ POŁOWY XVIII WIEKU. OD KILKU LAT W DWORKU ODBYWAJĄ SIĘ BIESIADY ARTYSTYCZNE Z UDZIAŁEM TEATRU, MUZYKI I MALARSTWA.

FOT. ARCHIWUM CICHEGO DWORU W POLICKU (116)

FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

SKIBNO

DWOREK POWSTAŁ W PIERWSZEJ POŁOWIE XIX WIEKU. BUDOWLA OTOCZONA JEST ZABYTKOWYM PARKIEM KRAJOBRAZOWYM. JEGO POWIERZCHNIA SIĘGA PONAD 2 HA, A NAJSTARSZE DRZEWA LICZĄ PONAD 200 LAT. OBECNIE FUNKCJONUJE TUTAJ PENSJONAT AGROTURYSTYCZNY WRAZ Z JEŹDZIECKIM KLUBEM SPORTOWYM ORAZ SZKÓŁKĄ JEŹDZIECKĄ.

FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

STRZEKĘCINO

ZESPÓŁ PAŁACOWO-PARKOWY JEST JEDNYM Z NAJCIEKAWSZYCH ZAŁOŻEŃ URBANISTYCZNYCH W REGIONIE, POWSTAŁY W XIX I XX WIEKU. GŁÓWNĄ OŚ KOMPOZYCYJNĄ STANOWIĄ DWA PAŁACE – „CZARNY” (OBECNIE „BURSZTYNOWY”) I „BIAŁY” WRAZ Z PRZYLEGAJĄCYMI OBSZARAMI PARKU KRAJOBRAZOWEGO Z ELEMENTAMI NATURALISTYCZNYMI I ROMANTYCZNYMI Z JEZIEM OGRANICZONYM DROGAMI OBWODOWYMI. W SKŁAD KOMPLEKSU WCHODZĄ TAKŻE OBSZARY PARKOWE (W TYM I LEŚNE), BUDYNEK ADMINISTRACYJNY Z 1920 ROKU, SPICHLERZ-MAGAZYN Z 1933 ROKU, STODOŁA O KONSTRUKCJI RYGLOWEJ Z 1903 ROKU, HYDROFORNIA I WIEŻA CIŚNIEŃ. CIEKAWYM PRZYKŁADEM ARCHITEKTURY JEST LODOWNIA WZNIESIONA W KSZTAŁCIE GROTY Z NATURALNEGO KAMIENIA WULKANICZNEGO.

STRZEKĘCINO

EKLEKTYCZNY PAŁAC W STRZEKĘCINIE WZNIESIONY ZOSTAŁ W LATACH 1899-1901. OKAZAŁA, MUROWANA BUDOWLA ZŁOŻONA JEST Z WIELU, RÓŻNEJ WYSOKOŚCI I KSZTAŁTU, ELEMENTÓW ARCHITEKTONICZNYCH ZWIEŃCZONYCH DACHAMI, DASZKAMI I WIEŻYCKAMI. WŚRÓD NICH WYRÓŻNIA SIĘ OŚMIOBOCZNA WIEŻA KRYTA HEŁMEM PIRAMIDALNYM. BUDOWLE OTACZA PARK KRAJOBRAZOWY Z ELEMENTAMI XVIII-WIECZNEGO OGRODU FRANCUSKIEGO. NAPRZECIW PAŁACU ZNAJDUJE SIĘ WZGÓRZE POROŚNIĘTE PARKIEM LEŚNYM Z BUDOWLAMI KRAJOBRAZOWYMI (LODOWNIA, WIEŻA CIŚNIEŃ WZNIESIONA W 1922 ROKU) Z LICZNYMI ELEMENTAMI ARCHITEKTURY OGRODOWEJ Z WYKORZYSTANIEM ŚCIAN SKAŁ WULKANICZNYCH. OD ROKU 1994 STANOWI ON LUKSUSOWY HOTEL POD NAZWĄ BURSZTYNOWY PAŁAC.

FOT. WWW.BURSZTYNOWYPALAC.PL

WWW.BURSZTYNOWYPALAC.PL

WWW.BURSZTYNOWYPALAC.PL

WIELIN

NEOBAROKOWY PAŁAC W WIELINIU POWSTAŁ W 1794 ROKU W MIEJSCOWOŚCI ISTNIEJĄCEJ OD 1628 ROKU. PRZY PAŁACU ZNAJDUJE SIĘ ZABYTKOWY PARK O POWIERZCHNI 5,5 HA, NA TERENIE KTÓREGO WYSTĘPUJE STARODRZEW I LICZNE POMNIKI PRZYRODY. PAŁAC ZNAJDUJE SIĘ W POBLIŻU JEZIORA I W SĄSIĘDZTWIE MALOWNICZEGO REZERWATU WIELEŃ, STANOWIĄCEGO ODCINEK GŁĘBOKIEGO JARU Z LASEM BUKOWYM I STRUMIENIEM, PRZYPOMINAJĄCYM GÓRSKI POTOK.

FOT. WALDEMAR KOSOWSKI (130)

WIETRZNO

NEOBAROKOWY ZESPÓŁ PAŁACOWO-PARKOWY W WIETRZNIĘ POCHODZI Z PRZEŁOMU XIX I XX WIEKU. PÓŁNOCNĄ CZĘŚĆ ZAŁOŻENIA OBIEKTU PAŁACOWEGO STANOWI KORPUS GŁÓWNY I DWA SKRZYDŁA BOCZNE, DWUKONDYGNACYJNE Z TRÓJKONDYGNACYJNYMI WIEŻAMI W NAROŻNIKACH KORPUSU ORAZ CZTEROKONDYGNACYJNYMI WIEŻAMI W SKRAJNYCH NAROŻNIKACH SKRZYDŁEŁ OD STRONY DZIEDZIŃCA. POŁUDNIOWĄ CZĘŚĆ CZWOROBOKU ZAMYKA BUDYNEK Z GŁÓWNĄ BRAMĄ WJAZDOWĄ NA DZIEDZINIEC ORAZ SKRZYDŁA BUDYNKÓW BOCZNYCH. ZAŁOŻENIE PARKOWE WE WSI WIETRZNO DATOWANE JEST NA DRUGĄ POŁOWĘ XIX WIEKU, Z PRZEBUDOWĄ NA POCZĄTEK XX WIEKU.

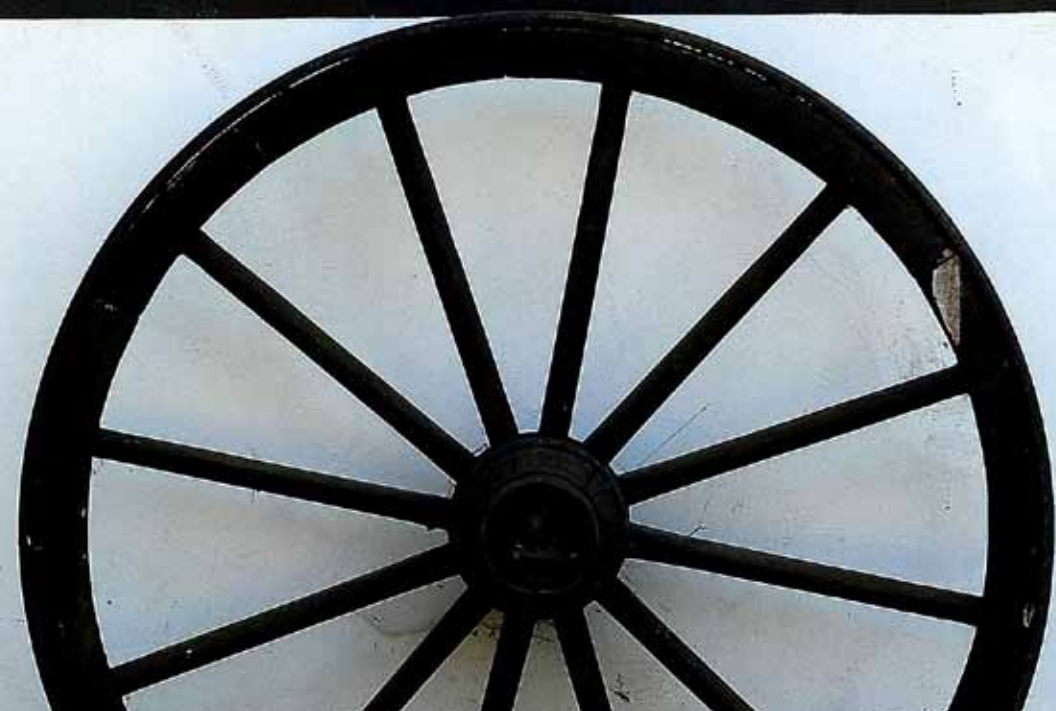
FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

WYSZEBÓRZ

NEOBAROKOWY PAŁAC POWSTAŁ W KOŃCU XIX WIEKU. PRZYLEGAJĄ DO NIEGO TRZY TRÓJKONDYGNACYJNE, KOLISTE WIEŻE KOMUNIKACYJNE ZWIEŃCZONE HEŁMAMI STOŻKOWYMI. OD FRONTU PRZED RYZALIT WYBIEGA KRYTY GANEK Z BALKONEM. WOKÓŁ BUDOWLI ROZTACZA SIĘ NIEWIELKI PÓŁTORAHEKTAROWY PARK KRAJOBRAZOWY, KTÓRY W DRZEWOSTANIE POSIADA M.IN. KASZTANOWCE, CYPRYSIK GROSZKOWY ODMIANY SZPILKOWEJ I JESION ZWIŚŁY.

DREWNIANA KONSTRUKCJA, POUKŁADANA W KWADRATY Z BIAŁYMI WYPEŁNIENIAMI, W WIEJSKIEJ SCENERII SPRAWIA NIEPOWTARZALNE WRAŻENIE ŁADU I UPORZĄDKOWANIA ORAZ ODDAJE WSPANIAŁĄ ATMOSFERĘ WIEJSKIEJ SIELANKI. MOWA O BUDOWLI SZKIELETOWEJ, DOMINUJĄCEJ W XVIII I XIX WIEKU NA POMORZU, KTÓRA WPISAŁA SIĘ PRZEDZESZYTKIM W KRAJOBRAZ WIEJSKI. TAK DAWNIEJ BUDOWANO CHAŁUPY MIESZKALNE, ZABUDOWANIA GOSPODARCZE, SZKOŁY, KOŚCIOŁY I DWORY.

W POWIECIE KOSZALIŃSKIM ZACHOWAŁO SIĘ WIELE TEGO TYPU BUDOWLI. W WĘGORZEWIE KOSZALIŃSKIM, SOWNIE, PRZYTOKU, SIECIEMINIE, KARNIEZEWICACH, IWIĘCINIE - PROMOWANE SĄ POD WSPÓLNĄ NAZWĄ SIANOWSKIEJ KRAINY W KRATKĘ.

NIE SPOŚÓB OPRZEĆ SIĘ CZAROWI TAK PROSTEJ W WYKONANIU KONSTRUKCJI, A ZARAZEM TAK UROKLIWEJ!

BUDYNEK GOSPODARCZY W SIECIEMINIE
FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

UROKLIWA KRATKA

BUDYNEK GOSPODARZY W ŚCIEMINIE
FOT. WALDEMAR KOŚOWSKI

SZACHULEC

W KWATERY DREWNIANYCH KONSTRUKCJI BUDYNKÓW WSTAWIANO GLINĘ WYMIESZANĄ I ZAROBIONĄ Z SIECZKĄ, Z TROCINAMI LUB WIÓRAMI CZY TEŻ ZARZUCANO GLINĘ NA PLECIONKĘ Z WITEK. POWIERZCHNIE KONSTRUKCJI DREWNIANYCH BIELONO WAPNEM NA BIAŁO, A BELKI DREWNIANE SMAROWANO SMOŁĄ.
FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

BUDYNEK MIESZKALNY W SIECIEMINIE
FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

BUDYNEK MIESZKALNY I GOSPODARCZY W WĘGORZEWIE KOSZALIŃSKIM
FOT. PAWEŁ WIERZBOWIECKI

KOŚCIÓŁ W SOWNIE, FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

KOŚCIÓŁ W KARNIEZEWICACH

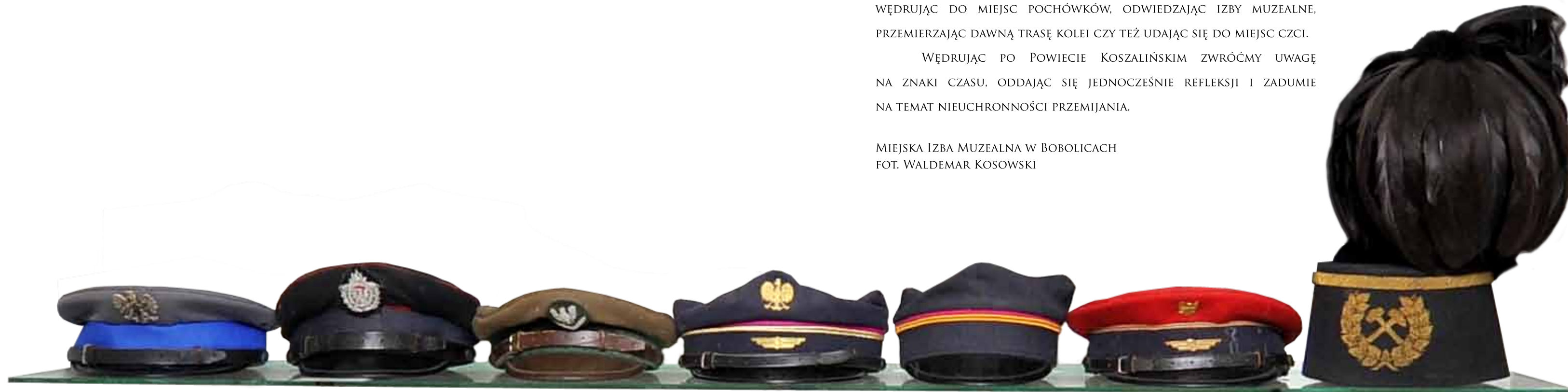
KOŚCIÓŁ W DRZEWIANACH
KOŚCIÓŁ W KŁANINIE

PEWNE KARTY NASZEJ HISTORII PRZEMIJAJĄ. JEDNAK CZY BEZPO-
WROTNIE? KAŻDE ZDARZENIE POZOSTAWIA PRZECIEŻ JAKIŚ ŚLAD.
TAKICH ZNAKÓW PRZESZŁOŚCI MOŻEMY ODNALEŹĆ BARDZO DUŻO, CHOĆBY
WĘDRUJĄC DO MIEJSC POCHÓWKÓW, ODWIEDZAJĄC IZBY MUZEALNE,
PRZEMIERZAJĄC DAWNĄ TRASĘ KOLEI CZY TEŻ UDAJĄC SIĘ DO MIEJSC CZCI.

WĘDRUJĄC PO POWIECIE KOSZALIŃSKIM ZWRÓCMY UWAGĘ
NA ZNAKI CZASU, ODDAJĄC SIĘ JEDNOCZEŚNIE REFLEKSJI I ZADUMIE
NA TEMAT NIEUCHRONNOŚCI PRZEMIJANIA.

MIEJSKA IZBA MUZEALNA W BOBOLICACH
FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

ZNAK CZASU

MIEJSKA IZBA MUZEALNA W BOBOLICACH

W POMIESZCZENIACH MUZEALNYCH PREZENTOWANE SĄ EKSPONATY W SIEDMIU DZIAŁACH: ARCHEOLOGICZNYM, PRZYRODNICZYM, ETNOGRAFI-CZNYM, GALERII OBRAZÓW, MILITARIÓW, MEDALI, ODZNACZEŃ I HISTORII MIASTA. DO NAJCENNIJSZYCH EKSPONATÓW NALEŻY DZWON KOŚCIELNY Z 1581 ROKU, MECHANIZM GŁÓWNY ZEGARA WIEŻOWEGO, POCHODZĄCY Z DRUGIEJ POŁOWY XIX WIEKU, I ELEMENTY BRONI STRZELECKIEJ Z XIX WIEKU. GROMADZONE MUZEALIA POCHODZĄ GŁÓWNIĘ Z DAROWIZN MIESZKAŃCÓW GMINY BOBOLICE, JAK I Z INNYCH ZAKĄTKÓW KRAJU I ZAGRANICY.

FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

ŚWIĘTA GÓRA POLANOWSKA

JEST JEDNĄ Z TRZECH GÓR, STANOWIĄCYCH KANON ŚREDNIOWIECZNYCH, ŚWIĘTYCH GÓR POMORZA I WAŻNE MIEJSCE PIELGRZYMKOWE EUROPY. POCZĄTKOWO STANOWIŁA MIEJSCE KULTU POGAŃSKIEGO SŁOWIAN. NASTĘPNIE MNISI Z OPACTWA CYSTERSÓW Z PELPINA WZNIĘŚLI KLASZTOR I KAPLICĘ POŚWIĘCONĄ NMP, DO KTÓREGO DĄŻYŁY RZESZE PĄTNIKÓW, KORZYSTAJĄCYCH RÓWNIEŻ Z UZDRAWIAJĄCEJ MOCY ŹRÓDEŁKA USYTUOWANEGO NA PÓŁNOCNO-WSCHODNIM STOKU GÓRY. PO ŚMIERCI OSTATNIEGO KATOLICKIEGO BISKUPA POMORZA ZACHODNIEGO KAPLICA OPUSTOSZAŁA. W LATACH DZIEWIĘCDZIESIĄTYCH FRANCISZKANIE PRZYWRÓCILI JEJ FUNKCJĘ PIELGRZYMKOWĄ Z KULTEM MATKI BOSKIEJ, BUDUJĄC DREWNIANĄ KAPLICĘ I PUSTELNIĘ NA PLANIE KRZYŻA ŁACIŃSKIEGO.

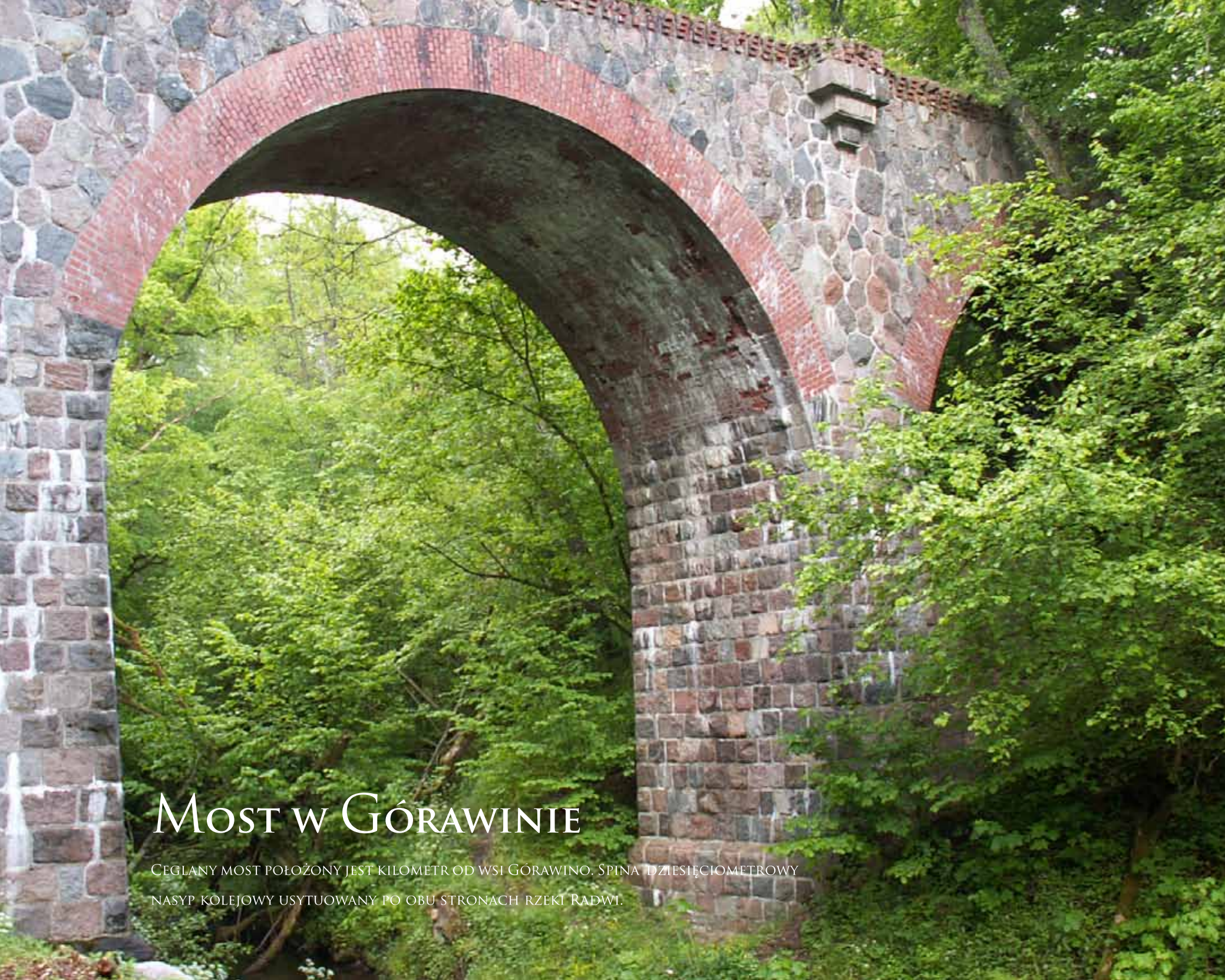

CZERWONY MOST W POLANOWIE

STANOWI KONSTRUKCJĘ STALOWĄ O STUDWUDZIESTOMETROWEJ DŁUGOŚCI, OPIERAJĄCEJ SIĘ NA PRZYCZÓLKACH ORAZ DWÓCH FILARACH NAD RZEKĄ GRABOWĄ. MOST SPINA BRZEGI DOLINY NA WYSOKOŚCI 15 M. ZNAJDUJE SIĘ NA TRASIE DAWNEJ LINII KOLEJOWEJ POLANÓW – KORZYBIE.

FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

MOST W GÓRAWINIE

CEGLANY MOST POŁOŻONY JEST KILOMETR OD WSI GÓRAWINO. SPINA DZIESIĘCIOMETROWY NASYP KOLEJOWY USYTUOWANY PO OBU STRONACH RZĘKI RADWI.

KAMIENNE KRĘGI W GRZYBNICY

STANOWIĄ CMENTARZYSKO ZAŁOŻONE PRZEZ SKANDYNAWSKICH GOTÓW W I WIEKU NASZEJ ERY, KTÓRE SKŁADA SIĘ Z 5 KRĘGÓW KAMIENNYCH ORAZ 101 GROBÓW CIAŁOPALNYCH I SZKIELETOWYCH. NIEKTÓRE GROBY OZNACZONE SĄ KAMIENIAMI UŁOŻONYMI W POSTACI WIEŃCÓW LUB TEŻ KURHANÓW KAMIENNYCH. DAWNIEJ ODBYWAŁY SIĘ TUTAJ WIECE I CEREMONIE OBRZĘDOWE. W 1979 ROKU UTWORZONY ZOSTAŁ TU REZERWAT ARCHEOLOGICZNY. ZWYKŁO SIĘ TWIERDZIĆ, ŻE JEST TO MIEJSCE O SZCZEGÓLNYCH WŁAŚCIWOŚCIACH ENERGETYCZNYCH.

FOT. WALDEMAR KOSOWSKI (162, 164), EMIL PIĄSZEWICZ (163)

PARKI I OGRODY TEMATYCZNE OD WIEKÓW PEŁNIĄ ROLĘ ZIELONYCH SALONÓW, SĄ MIEJSCEM SPOTKAŃ KULTUR. NIE TYLKO PREZENTUJĄ ODMIENNĄ, NIEJEDNOKROTNIEM BARDZO EGZOTYCZNĄ ROŚLINNOŚĆ, ALE STANOWIĄ ELEMENT MIĘDZYKULTUROWY, SWOISTY PUNKT POSTRZEGANIA I ORGANIZACJI PRZESTRZENI. WSZYSTKO TO SPRAWIA, ŻE W JEDNEJ ULOTNEJ CHWILI MOŻEMY POCZUĆ PRZYNALEŻNOŚĆ DO WIELU KULTUR, A JEDNOCZEŚNIE POZNAĆ NIESPOTYKANĄ LICZBĘ GATUNKÓW ROŚLIN.

SKORZYSTAJMY Z DOBRODZIEJSTWA ZMYŚŁÓW W PRZESTRZENI OGRODÓW I PARKÓW, WŚLUCHAJMY SIĘ W ICH MOWĘ POPRZECZ KOLOR, FORMĘ, SZUM, ZAPACH I CISZĘ... MOŻE WÓWCZAS DOZNAMY UCZUCIA UKOJENIA I HARMONII Z NATURĄ.

OGRODY TEMATYCZNE HORTULUS W DOBRZYCY
FOT. MAGDALENA WIERZBOWIECKA

POUKŁADANE WIDOKI

OGRÓD HORTULUS W DOBRZYCY

OGRODY TEMATYCZNE HORTULUS ZOSTAŁY ZAŁOŻONE W 1992 ROKU. ISTOTĄ TYCH OGRODÓW JEST POKAZANIE UKŁADU ROŚLIN W KOMPOZYCJACH OGRODOWYCH I ICH ZASTOSOWANIE W POSZCZEGÓLNYCH OGRODACH. DLATEGO TEŻ SĄ PODZIELONE TEMATYCZNIE. SĄ WŚRÓD NICH KLASYCZNE, JAK: JAPOŃSKI, FRANCUSKI, ŚRÓDZIEMNOMORSKI ORAZ TE ZWIĄZANE ZE ŚRODOWISKIEM: OGRÓD KAMIENNY, SKALNY I WODNY. SĄ TEŻ OGRODY UŻYTKOWE, JAK ZIOŁOWY CZY WARZYWNY. DUŻĄ GRUPĘ STANOWIĄ OGRODY ZMYŚŁÓW. NA TERENIE OGRODÓW ZNAJDUJĄ SIĘ TAKŻE: GROTA, JASKINIA, PLATFORMA WIDOKOWA ORAZ LICZNE ELEMENTY MAŁEJ ARCHITEKTURY-MOSTY, PERGOLE, TREJAŻE, FONTANNY I RZEŻBY.

FOT. WWW.HORTULUS.COM.PL

OGRÓD WICIOKRZEWY WE WŁOKACH

OGRÓD SKŁADA SIĘ Z KILKU CZĘŚCI, M.IN. Z WRZOSOWISKA, NIEWIELKIEJ BUCZYNY Z ROŚLINAMI CHRONIONYMI W POLSCE, WIELU CENNYCH GATUNKÓW ROŚLIN, NP. GUNERA O OGROMNYCH KOLCZASTYCH LIŚCIACH DOCHODZĄCYCH DO 4 M. W OGRODZIE MOŻNA PODZIWIĄĆ RÓWNIEŻ SKALNIAK, PRZECHODZĄCY W OGRODY WZOROWANE NA DALEKIM WSCHODZIE, Z LICZNYMI MAŁYMI STAWKAMI OZDOBIONYMI GRZYBIENIAMI. W OGRODZIE ZNAJDUJE SIĘ LABIRYNT Z FORMOWANYCH BUKÓW ORAZ MIEJSCE NA OGNISKO I SALA DO PROWADZENIA SPOTKAŃ PRZY SLAJDACH.

FOT. GRAŻYNA ZYBER (175)

PARK LEŚNIKÓW W OSETNIE

PARK LEŚNIKÓW IM. JANA ŁOBODŹCA PRZY LEŚNICZÓWCE OSETNO JEST DOSKONAŁYM MIEJSCEM ODPOCZYNKU DLA CAŁYCH RODZIN. WŚRÓD PRZEPIĘKNIE SKOMPONOWANYCH ROŚLIN, STRUMYCZKÓW, OCZEK WODNYCH W OTOCZENIU LASU MOŻNA ZATRZYMAĆ SIĘ W PRZYGOTOWANYCH SZALAŚCACH Z MOŻLIWOŚCIĄ BEZPIECZNEGO ZROBIENIA OGNISKA. WARTO ZWRÓCIĆ RÓWNIEŻ UWAGĘ NA KILKULETNI DĄB SZYPUŁKOWY ZWANY „DĘBEM JANA PAWŁA II”, KTÓRY WYRÓSŁ Z ŻOŁĘDZI POŚWIĘCONYCH PRZEZ PAPIEŻA W TRAKCIE WIZYTY DELEGACJI LEŚNIKÓW POLSKICH W WATYKANIE.

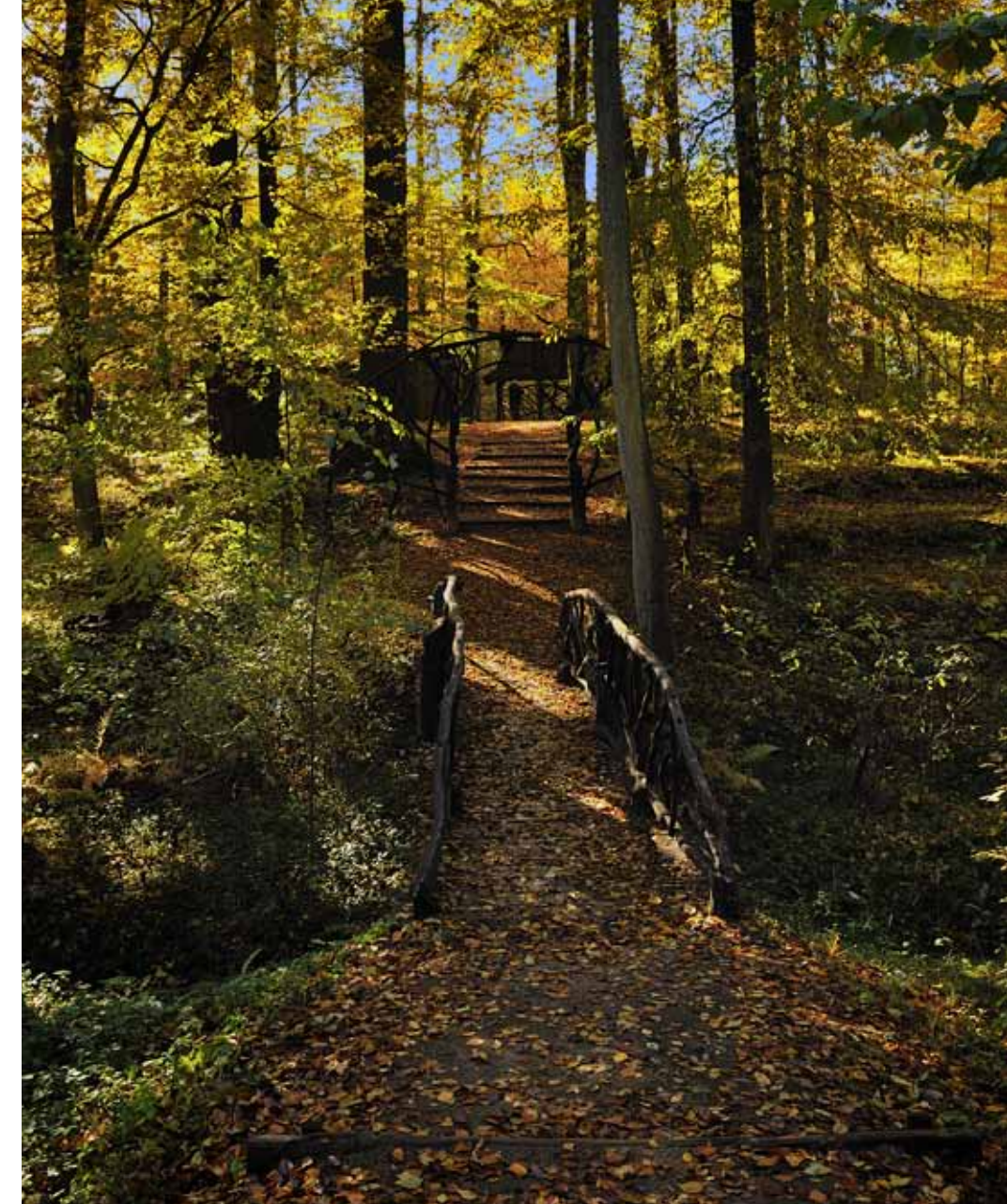

ARBORETUM W KARNIESZEWICACH

STANOWI PARK LEŚNY POWSTAŁY NAJPRAWDOPODOBNIEJ W 1881 ROKU Z OKAZJI ZJAZDU POMORSKIEGO TOWARZYSTWA LEŚNEGO W CELU BADANIA ROZWOJU I AKLIMATYZACJI GATUNKÓW OBCEGO POCHODZENIA, A SZCZEGÓLNIIE DAGLEZJI ZIELONEJ, KTÓREJ ALEJA JEST JEDNĄ Z NAJWIĘKSZYCH OSOBLIWOŚCI OBIEKTU. LEŚNICY NIEMIECCY WIDZIELI W TYM DRZEWIE ROZWIĄZANIE PROBLEMÓW Z POZYSKIWIANIEM DREWNA. DAGLEZJE DOCHODZĄ DO PONAD 40 M WYSOKOŚCI I 4 M OBWODU W PIERŚNICY. WIEK NAJSTARSZYCH DRZEW WYNOŚI NAWET OKOŁO 120 LAT. NA 4,79-HEKTAROWEJ POWIERZCHNI ROŚNIE OBECNIE 37 GATUNKÓW DRZEW, 26 GATUNKÓW KRZEWÓW ORAZ 62 GATUNKI ROŚLIN RUNA. JEST TU PONAD 1400 DRZEW.

FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

POWIAT KOSZALIŃSKI NALEŻY DO JEDNYCH Z NAJCZYSTSZYCH I NAJCIĘKAWSZYCH ZAKĄTKÓW POLSKI. NA JEGO TERENIE WYSTĘPUJĄ UNIKATOWE W SKALI KRAJU I EUROPY GATUNKI ROŚLIN I ZWIERZĄT. POSIADA ON ZARÓWNO DOSTĘP DO MORZA Z MALOWNICZYMI PLAŻAMI, TERENY RÓWNIENNE, JAK I POJEZIERNE Z LICZNYMI ZBIORNIKAMI WODNYMI ORAZ UROKLIWE WZNIESIENIA SIĘGAJĄCE NAWET PONAD 200 M N.P.M. CAŁY OBSZAR POWIATU POPRZECINANY JEST RZEKAMI, WŚRÓD KTÓRYCH KRÓLUJĄ RADEW I GRABOWA.

W TEJ RÓŻNORODNOŚCI MOŻEMY URUCHOMIĆ WSZYSTKIE ZMYSEŁY. WSŁUCHAJMY SIĘ W SZUM MORZA, PLUSK WODY W RZEKACH, SZELEST LIŚCI I ŚPIEW PTAKÓW. SPOSTRZEŻMY BOGATĄ GAMĘ FORM I KOLORÓW KRYJĄCĄ SIĘ W NATURZE. DZIĘKI DYNAMICE ZJAWISK PRZYRODY PRZEŻYJMY NIEZAPOMNIANY SPEKTAKL W JEJ WYKONANIU I POCZUJMY SIĘ CZĄSTKĄ TEGO WSZECHŚWIATA, KTÓRY BEZUSTANNIE NAS ZASKAKUJE I ZADZIWIĄ.

PATRZMY, SŁUCHAJMY I PRZEŻYWAJMY – CZAR NATURY DZIAŁA...

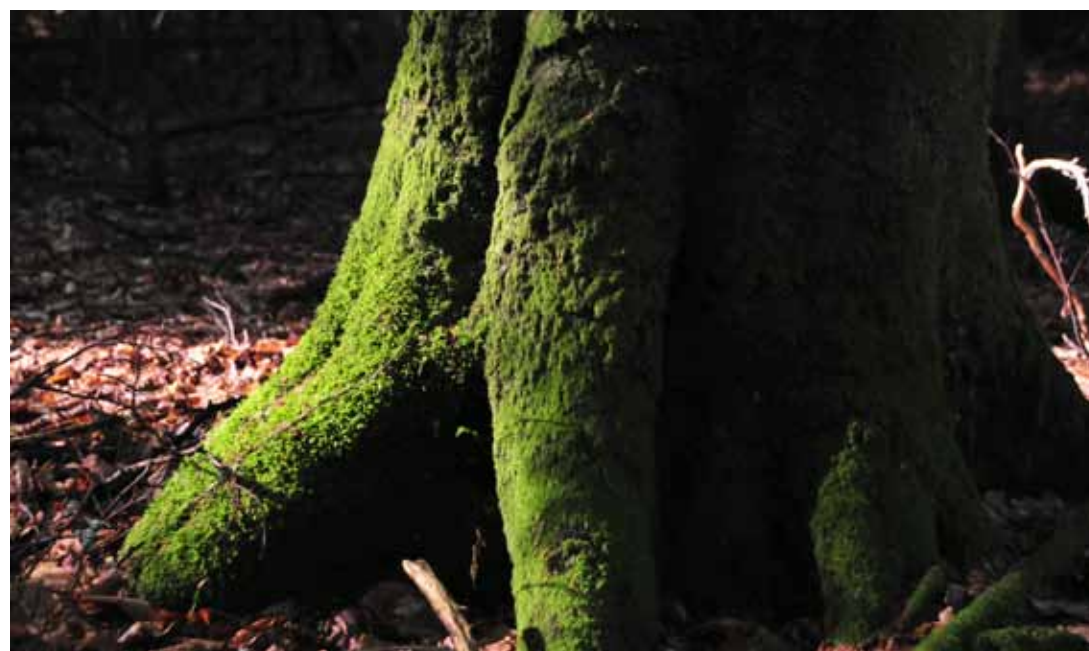
DĄB SŁAWOMIR W GMINIE SIANÓW
FOT. WALDEMAR KOSOWSKI

**CZAR
NATUR**

ALEJA MRÓWEK IM. TADEUSZA PODKÓWKI W LEŚNICTWIE KOŚCIERNICA

REZERWAT PRZYRODY BUCZYNA

CZAPLA GÓRA W MANOWIE, FOT. ROBERT MACHOWICZ

RZEKA RADEW W OKOLICACH MOSTOWA, FOT. MONIKA KALKOWSKA

ŁĄDUJĄCY ŁĄBĘDŹ W NADLEŚNICTWIE DUNOWO, FOT. DARIUSZ ZATORSKI

WIDOK NA JEZIORO KWIECKO I OKOLICE

ZIMORODEK I KURKA WODNA, FOT. JANUSZ TOTA

ŁĄKI PEŁNIKOWE W BOBOLICACH, FOT. JACEK LISZEWSKI

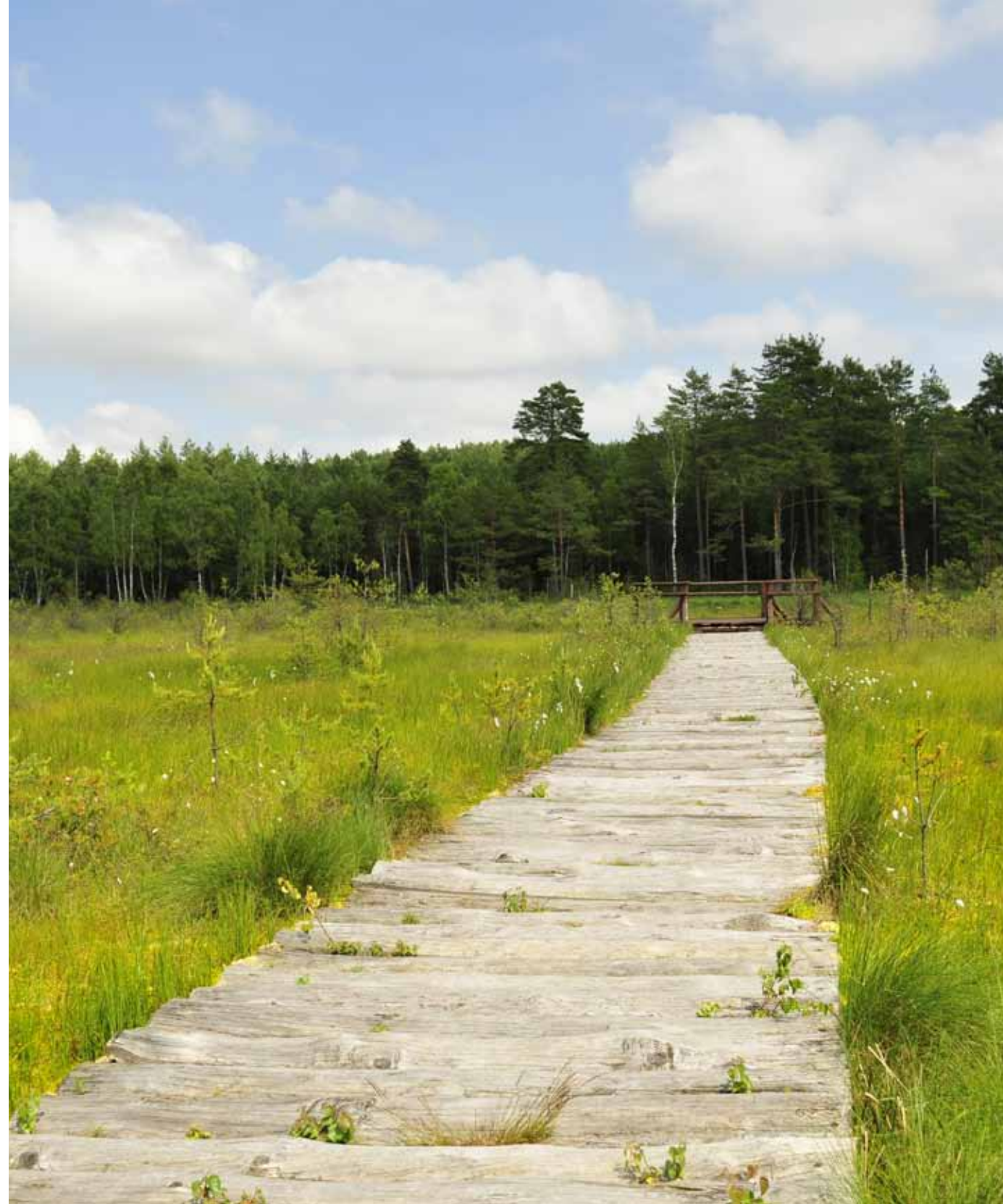
PEŁNIK EUROPEJSKI, FOT. EMIL PIĄSZEWICZ

ŁĄKI STORCZYKOWE W BOBOLICACH
FOT. EMIL PIŁASZEWICZ

REZERWAT SIECIEMIŃSKIE ROSICZKI

WIDOK NA GÓRĘ WARBLEWSKĄ W POLANOWIE

ZACHÓD SŁOŃCA NAD RZEKĄ RADWIĄ W OKOLICACH BIESIEKIERZA